

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Wkład miast i regionów UE do CBD COP14 i europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.

(2018/C 461/04)

Sprawozdawca: Roby BIWER (LU/PES), członek rady gminy Bettembourg

Dokument źródłowy: Pismo Fransa Timmermansa, wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej, kwiecień 2018 r.

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

A. Obecny poziom osiągnięcia celów różnorodności biologicznej w Europie i na świecie

1. Wyraża zaniepokojenie powagą sytuacji w zakresie utraty różnorodności biologicznej, która nie ogranicza się do utraty gatunków zwierząt i roślin, ale także wpływa negatywnie na przyszłe możliwości – gospodarcze, środowiskowe, a nawet społeczne i kulturowe.
2. Zwraca uwagę na fakt, iż wkrótce zostaną osiągnięte daty docelowe dwóch ważnych instrumentów polityki dotyczących ochrony i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej – a mianowicie strategicznego planu na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020 określonego w Konwencji o różnorodności biologicznej (strategiczny plan CBD) i odpowiedniej europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.
3. Ponownie wyraża zdanie, że – chociaż osiągnięto znaczne postępy w pewnych obszarach – dowody naukowe wskazują, że zasadniczo świat, a w szczególności wiele władz lokalnych i regionalnych, nie jest na dobrej drodze do osiągnięcia wszystkich globalnych celów z Aichi i wdrożenia europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej. Do 2020 r. można jednak jeszcze wiele osiągnąć, a etap przygotowawczy do ustanowienia globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. już się rozpoczął.
4. Podkreśla, że utrata różnorodności biologicznej w skali globalnej, a także utrata i pogorszenie się stanu ekosystemów stanowią poważne zagrożenie dla przyszłości naszej planety. W ogólnym kontekście politycznym nastawionym na realizację celów zrównoważonego rozwoju ONZ zajęcie się problemem utraty różnorodności biologicznej i odwrócenie tego procesu oraz odbudowa ekosystemów stanowią podstawowy element, który jest ściśle powiązany z przeciwdziałaniem zmianie klimatu.
5. Uznaje, że łączne skutki (braku) indywidualnych działań lokalnych przyczyniają się do globalnego kryzysu w zakresie różnorodności biologicznej, który uwidacznia niebezpieczeństwo związane z „wąską perspektywą”, które to niebezpieczeństwo wynika z zajmowania się każdym przypadkiem związanym z różnorodnością biologiczną w izolacji, w skali lokalnej – z pominięciem globalnych skutków i innych skutków zewnętrznych. Podkreśla także potrzebę przyjęcia zrównoważonej perspektywy mikro-makro.
6. Utrzymuje, że istnieją wystarczające dowody i dane naukowe wskazujące na potrzebę pilnego podjęcia bardziej radykalnych, proaktywnych i zapobiegawczych działań na szczeblu globalnym, regionalnym i lokalnym w kierunku hamowania utraty różnorodności biologicznej i odbudowy zdegradowanych ekosystemów. Działania te są konieczne teraz i nie należy z nimi zwlekać (np. aż do przeprowadzenia formalnej oceny postępów w 2020 r.).
7. Zwraca uwagę na niespójności w celach polityki – w wymiarze poziomym i pionowym – obejmujące często sprzeczne podejścia do kwestii środowiskowych, jak na przykład w przypadku polityki rolnej lub energetycznej, które podważają postępy w osiągnięciu celów z Aichi.
8. Zdaje sobie sprawę, że polityka urbanizacji państw członkowskich UE nadal powoduje fragmentację krajobrazu i niekontrolowane rozrastanie się miast, co skutkuje utratą ekosystemów i różnorodności biologicznej.
9. Z zadowoleniem przyjmuje wielostronne umowy środowiskowe i ich funkcjonowanie oraz opracowanie nowej nadrzędnej polityki i ram zarządzania, które wspierają współpracę transgraniczną. Wzywa właściwe władze krajowe i regionalne do wykorzystania tych instrumentów w celu opracowania spójnych transgranicznych interwencji politycznych.

10. Potwierdza zniszczenie niektórych obszarów Natura 2000 oraz dotychczasową skalę nielegalnego zabijania i odławiania ptaków i innych gatunków zwierząt, a także jest przekonany o potrzebie zwiększenia wysiłków na wszystkich szczeblach w celu spełnienia wymogów w zakresie monitorowania i egzekwowania przestrzegania zapisów dyrektyw środowiskowych przez odpowiednie plany zarządzania.

11. Jest zaniepokojony ciągłym występowaniem nielegalnego handlu gatunkami chronionymi, zwiększeniem się liczby inwazyjnych gatunków obcych oraz niezrównoważonym stosowaniem pestycydów takich jak neonicotynoidy, powodujących masowy spadek liczby zapylaczy, w tym populacji pszczoł.

12. Przypomina o pilnej potrzebie istotnego wzmocnienia globalnych i unijnych wysiłków w celu skutecznego zajęcia się światowym kryzysem różnorodności biologicznej oraz oddzielenia rozwoju gospodarczego od utraty różnorodności biologicznej i powiązanych kwestii, w tym od pogorszenia funkcji i usług ekosystemowych.

13. Zwraca uwagę na niewystarczające środki finansowe i instrumenty na potrzeby włączania w główny nurt działań z zakresu różnorodności biologicznej i odpowiedniego zarządzania różnorodnością biologiczną oraz na powiązane z tym finansowe i gospodarcze ryzyko związane z brakiem działań, który to brak występuje na wszystkich szczeblach.

14. Podkreśla potrzebę skupienia się na słabościach w globalnej i europejskiej strukturze zarządzania, na wyzwaniach związanych z wdrażaniem strategicznego planu CBD oraz na udoskonaleniu globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. w celu osiągnięcia skutecznego wdrażania dzięki konkretnym strategiom.

15. Zauważa z niepokojem brak lub nieadekwatność mechanizmów monitorowania, raportowania i weryfikacji (MRW) (dobrowolnych) wkładów, które pozwoliłyby ocenić postępy we wdrażaniu celów z Aichi za pośrednictwem krajowych strategicznych planów działania w zakresie różnorodności biologicznej i regionalnych strategicznych planów działania w zakresie różnorodności biologicznej.

16. Domaga się wczesnego zaangażowania wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron w przygotowanie następnego etapu formułowania globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. – globalnie i na szczeblu UE.

B. Działania i obowiązki do 2020 r.

17. Uważa, że należy wykorzystać 14. konferencję stron Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD COP14) jako ważną szansę na zidentyfikowanie celów, które należy jeszcze osiągnąć do 2020 r., tak aby można było sformułować jasne i możliwe do osiągnięcia zobowiązania.

18. Podkreśla ważną rolę władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu celów z Aichi w ciągu dwóch lat, jakie jeszcze pozostały do 2020 r.

19. Zwraca uwagę na znaczenie odpowiednich wielopoziomowych ram zarządzania dla zapewnienia skoordynowanych działań władz lokalnych i regionalnych, UE i jej państw członkowskich w zakresie dalszego wdrażania celów z Aichi i zrealizowania europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r.

20. Popiera decyzję Unii Europejskiej o zakazie powszechnego stosowania pestycydów takich jak neonicotynoidy z powodu poważnego zagrożenia stwarzanego przez nie dla owadów niebędących przedmiotem zwalczania, takich jak zapylacze, które mają kluczowe znaczenie dla reprodukcji roślin w lasach, na miejskich terenach zieleni i polach uprawnych, a tym samym są niezbędne dla globalnej produkcji żywności. Komitet podkreśla rolę władz lokalnych i regionalnych w ograniczaniu stosowania pestycydów – z uwzględnieniem różnic między państwami członkowskimi pod względem podziału kompetencji – w tym poprzez inicjatywy takie jak „Miasta wolne od pestycydów” i „Miasta przyjazne pszczołom”.

21. Opowiada się za zwiększeniem zasobów (prawnych, finansowych i ludzkich) dla władz lokalnych i regionalnych zainteresowanych odpowiednim rozwojem ich bezpośrednich kompetencji w kwestiach ochrony, planowania, zrównoważonego wykorzystywania, przywracania i monitorowania różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz zarządzania nimi, łącznie z obszarami specjalnej ochrony.

22. Podkreśla znaczenie przekazywania władzom lokalnym i regionalnym narzędzi i mechanizmów na potrzeby dostępu do wysokiej jakości informacji na temat stanu gatunków, siedlisk, ekosystemów i ich usług oraz powiązanych trendów.

23. Wzywa państwa członkowskie UE do ustanowienia zintegrowanego podejścia – o ile nie zostało ono jeszcze przyjęte – do opracowania i wdrażania krajowych, regionalnych i lokalnych strategii i planów działania w zakresie różnorodności biologicznej zgodnie z sugestiami poczynionymi w strategii ochrony różnorodności biologicznej i wytycznymi planu działania sekretariatu CBD i ICLEI oraz do zwiększenia zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie, przegląd i wdrażanie krajowych strategicznych planów działania w zakresie różnorodności biologicznej w celu wsparcia ich skutecznej realizacji i uwzględnienia ich w planowaniu – w wymiarze pionowym i poziomym – i w sektorach, których działania wpływają (pozytywnie i negatywnie) na różnorodność biologiczną.

24. Podkreśla potrzebę zwiększenia finansowania różnorodności biologicznej, w szczególności inwestycji w sieć Natura 2000, w ramach wszystkich instrumentów finansowania UE, w tym w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Jednocześnie z zadowoleniem przyjmuje takie narzędzia wsparcia jak eConservation, który to instrument zawiera bazę danych z cennymi informacjami na temat możliwości finansowania przez darczyńców publicznych działań w dziedzinie różnorodności biologicznej.

25. Proponuje, by przedstawić najlepsze praktyki dotyczące wyeliminowania dotacji o niepożądanych skutkach w różnych obszarach polityki sektorowej w celu zwiększenia spójności działań UE w zakresie ochrony różnorodności biologicznej oraz przeprowadzenia ocen dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska, tak aby lepiej ukierunkować budżet UE na zrównoważony rozwój. Przy przeznaczaniu zasobów finansowych należy nadać wysoki priorytet zrównoważonemu rozwojowi.

26. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane w ramach unijnego programu „Horyzont 2020” UE w celu intensyfikowania tych badań naukowych i innowacji, które odkrywają możliwości regeneracji obszarów miejskich poprzez rozwiązania oparte na przyrodzie oraz poprzez zieloną i niebieską infrastrukturę. Uważa je za elementy sprzyjające poprawie wdrażania europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i obszarach o dużej gęstości zaludnienia, także w okresie 2020–2030 oraz w związku z agendą miejską UE. Niemniej zwraca uwagę na potrzebę dalszego sprzyjania wdrażaniu dyrektyw środowiskowych UE i podkreśla, że programów w zakresie rozwiązań opartych na przyrodzie oraz w zakresie zielonej i niebieskiej infrastruktury nie należy uznawać za rozwiązania, które mogłyby zastąpić zdecydowane działania w obszarze różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych na obszarach podmiejskich i wiejskich, lecz jako ich przydatne uzupełnienie.

27. Zwraca uwagę na fakt, iż środki finansowe z różnych istniejących instrumentów finansowych powinny być zarządzane bezpośrednio przez właściwe i uprawnione podmioty regionalne i lokalne odpowiedzialne za ochronę i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów zgodnie z celami z Aichi.

28. Domaga się wzmocnienia roli władz lokalnych i regionalnych w zapobieganiu nielegalnemu handlowi przez ustanowienie ukierunkowanych na różnorodność biologiczną przepisów dotyczących zamówień, a także zahamowanie wzrostu liczby inwazyjnych gatunków obcych, w szczególności przez zapewnienie ram dla wspólnych działań opartych na współpracy w sytuacjach transgranicznych w interesie zintegrowanej migracji gatunków i zarządzania różnorodnością biologiczną. Zwraca uwagę na rolę istniejących sieci strategicznych takich jak transeuropejska sieć zielonej infrastruktury (TEN-G) w zapewnianiu transgranicznej zielonej infrastruktury i korytarzy poprzez transgraniczne zarządzanie oparte na współpracy i plany działania.

Kluczowa rola władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu strategicznego planu CBD oraz europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r.

29. Potwierdza coraz powszechniejsze dostrzeganie roli władz lokalnych i regionalnych na szczeblu UE w realizacji europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i wyraża z tego powodu satysfakcję.

30. Uważa, że władze lokalne i regionalne powinny być aktywnie zaangażowane w tworzenie i wdrażanie polityki dotyczącej eliminowania dotacji o skutkach przeciwnych do zamierzonych i uwzględniania różnorodności biologicznej w różnych obszarach polityki sektorowej, w tym w rolnictwie oraz w dziedzinie rozwoju miejskiego i regionalnego (poprzez odnośne fundusze unijne).

31. Zachęca władze lokalne i regionalne do zintensyfikowania prac w celu uwzględnienia aspektów różnorodności biologicznej w planowaniu przestrzennym i planowaniu przestrzeni miejskiej jako skutecznego instrumentu ułatwiającego wkład we wdrażanie celów z Aichi.

32. Przypomina o roli władz lokalnych i regionalnych w dobrowolnym prowadzeniu programów podnoszących świadomość i platform ukierunkowanych na podkreślenie znaczenia ochrony i przywrócenia różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz ich usług.

33. Zachęca władze lokalne i regionalne do angażowania się w międzynarodowe, europejskie i krajowe procesy normalizacji i certyfikacji w celu zarządzania różnorodnością biologiczną i ekosystemami, w tym zachęca je, by stosowały narzędzia jako wartości odniesienia i by wspierały wprowadzenie spójnych ram zarządzania różnorodnością biologiczną.

C. W kierunku skutecznych i operacyjnych globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r.

34. Z zadowoleniem przyjmuje rezolucję Parlamentu w sprawie „Planu działania na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki” przyjętą pod koniec 2017 r., która wzywa Komisję do niezwłocznego rozpoczęcia prac nad kolejną europejską strategią ochrony różnorodności biologicznej, zgodnie z procesem formułowania globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r.

35. Uznaje potrzebę wzmocnienia zobowiązań politycznych na szczeblu globalnym i unijnym w celu zajęcia się globalnym kryzysem różnorodności biologicznej oraz wyznaczenia bardziej ambitnych celów w latach 2020–2030 po wdrożeniu celów z Aichi.

36. Oczekuje, że CBD COP15 na nowo pobudzi globalne zainteresowanie i odnowi współmierne zobowiązanie nie tylko do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej i ekosystemów, lecz również do ich faktycznego przywrócenia, a także ustanowi do roku 2030 ambitne i integracyjne globalne ramy różnorodności biologicznej na okres po 2020 r., które będą w stanie zrealizować wizję CBD na 2050 r. i inne odpowiednie porozumienia ONZ.

37. Wzywa UE do objęcia odpowiedzialnego przywództwa w globalnym procesie przygotowawczym do ustanowienia globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. i do opracowania „zewewnętrznej polityki różnorodności biologicznej” – lub zapewnienia wkładu w „globalną wewnętrzną politykę różnorodności biologicznej” – co pozwoliłoby określić odpowiedzialność UE jako globalnego lidera w obszarze różnorodności biologicznej.

38. Apeluje do UE i wszystkich stron CBD COP, by wzmocniły i sformalizowały dialog oraz uczestnictwo władz lokalnych i regionalnych (i innych zainteresowanych podmiotów niebędących stronami CBD) w opracowywaniu i wdrażaniu nowych ram polityki.

39. Zachęca UE do zaangażowania się w transregionalną współpracę z Afryką, Ameryką Południową, Azją i w szczególności z Chinami, które będą gospodarzem CBD COP w 2020 r., aby opracować wspólne i spójne sposoby podejścia do promowania wspólnych interesów w osiągnięciu „odnowionych” celów z Aichi z myślą o przywracaniu i zrównoważonym wykorzystywaniu różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz zarządzania nimi w latach 2020–2030.

40. Zwraca uwagę na potrzebę przełożenia wizji na 2050 r. na namacalne warunki i kierunki działań obejmujące pragmatyczne, zorientowane na rozwiązania odpowiedzi, które należy omówić podczas CBD COP14.

41. Uwypukla potrzebę opracowania globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. poprzez dostosowanie wszystkich odpowiednich porozumień środowiskowych ONZ – takich jak cele zrównoważonego rozwoju ONZ, porozumienie klimatyczne z Paryża oraz ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych – do odnowionych celów z Aichi i uwzględnienie ich w ramach tych celów. Służyłoby to zapobieganiu oddzielenia różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych od celów społecznych i gospodarczych leżących u ich podstawy. To z kolei umożliwi uwzględnienie wartości różnorodności biologicznej w innych sektorach, a tym samym w strategiach politycznych i procesach planowania, a także we współpracy transgranicznej.

42. Domaga się zapewnienia spójności polityki dzięki lepszemu połączeniu różnorodności biologicznej z celami zrównoważonego rozwoju nr 11 „Zrównoważone miasta i społeczności”, nr 14 „Życie pod wodą” i nr 15 „Życie na lądzie”. Domaga się także bardziej precyzyjnych i dostosowanych sformułowań dla wszystkich instrumentów, tak aby uniknąć nieporozumień, sprzeczności i powielania.

43. Podkreśla kluczowe znaczenie wielopoziomowej współpracy oraz ustanowienia skutecznej i operacyjnej wielopoziomowej struktury zarządzania w globalnych ramach różnorodności biologicznej po 2020 r., obejmującej władze lokalne i regionalne (w ujęciu globalnym oraz w UE) na potrzeby skoordynowanych działań mających na celu osiągnięcie „odnowionych” celów z Aichi.

44. Domaga się, by nowe globalne ramy różnorodności biologicznej po 2020 r. wyraźnie wspominały o roli władz lokalnych i regionalnych w mechanizmie krajowego monitorowania, raportowania i weryfikacji.

45. Wspiera spójną strukturę i mechanizm globalnego zarządzania różnorodnością biologiczną po 2020 r., w których stosuje się zasady horyzontalnego włączania, pionowego dostosowania i zintegrowanego zarządzania opartego na współpracy, w powiązaniu z mierzalnymi celami i mechanizmami raportowania na wszystkich szczeblach i dla wszystkich szczebli, w tym na poziomie samorządów terytorialnych, i które byłyby dostosowane do innych porozumień międzynarodowych.

46. Zaleca rozważenie możliwości wsparcia systemu dobrowolnych wkładów na różnych szczeblach – na wzór wprowadzonych w ramach UNFCCC wkładów ustalanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym – które byłyby adekwatne do warunków krajowych, ale co najmniej równie odważne i ambitne.

47. Przypomina o potrzebie dalszego stosowania podejścia podobnego do tego, które przyświeca celom z Aichi i które byłyby zgodne z ich duchem i wprowadzało jasne, ograniczone czasowo i nowe mierzalne cele, aby zahamować utratę różnorodności biologicznej, przyrody i ekosystemów i przywrócić je, a także aby skutecznie zwalczać inwazyjne gatunki obce i zapobiegać ich wprowadzaniu oraz skutecznie położyć kres nielegalnemu zabijaniu dzikiej fauny i flory i handlu nią w latach 2020–2030.

48. Wzywa UE do zapewniania państwom członkowskim UE i innym krajom strategicznych i ciągłych instrukcji i wytycznych dotyczących ich wysiłków w zakresie eliminowania zagrożeń dla różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych oraz zarządzania nimi. Biorąc pod uwagę, że różnorodne przypadki indywidualne i decyzje przyczyniają się do utraty różnorodności biologicznej, wytyczne te powinny obejmować zasady i kryteria dotyczące oceny skutków tych indywidualnych przypadków i decyzji. Tego rodzaju ocenę należy przeprowadzać na podstawie globalnych celów różnorodności biologicznej i w odniesieniu do nich, aby unikać „wąskiej perspektywy”.

49. Uważa, że spójne podejście do monitorowania, raportowania i weryfikacji (MRW) ma bardzo istotne znaczenie dla rozliczania osiągniętych postępów w świetle globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. oraz dla okresowej kontroli wdrażania ich celów długoterminowych. Należy tego dokonywać w sposób kompleksowy i sprawiedliwy, koncentrując się na: 1) zatrzymaniu utraty różnorodności biologicznej, 2) przywróceniu bioróżnorodności i ekosystemów, 3) zrównoważonym wykorzystaniu różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz wyważonym zarządzaniu nimi. Należy to osiągnąć dzięki zapobieżeniu pojawianiu się inwazyjnych gatunków obcych oraz ich eliminowaniu, położeniu kresu nielegalnemu niszczeniu dzikiej fauny i flory i handlu nią oraz monitorowaniu i weryfikowaniu wskaźników różnorodności biologicznej. MRW musi być jak najbardziej obiektywne i opierać się na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej. Należy także określić w ujęciu ilościowym skutki strategii politycznych i działań, zapewnić widoczność postępów i osiągnięć oraz ustalić, czy zachodzi potrzeba korekty bądź dalszych działań.

50. Domaga się mapowania i monitorowania wkładów krajowych, w tym regionalnych i lokalnych, w odniesieniu do celów globalnych na podstawie globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r., tak aby umożliwić śledzenie i okresową kontrolę wspólnych zobowiązań.

51. Popiera opracowanie wspólnej bazy wiedzy naukowej i technicznej związanej z różnorodnością biologiczną, określenie porównywalnych metod wykrywania, zdefiniowanie wspólnych zasad monitorowania i tworzenie specjalnych platform do zarządzania danymi i wiedzą oraz ich rozpowszechniania.

52. Zaleca pogłębianie wiedzy na temat zasobów i usług oferowanych przez jednostki terytorialne (w zakresie środowiska, turystyki, rolnictwa, rzemiosła, energii, usług i gospodarki społecznej), by wspierać włączanie środków na rzecz zachowania różnorodności biologicznej do planów sporządzanych na różnych szczeblach sprawowania rządów i do działań służących społeczno-gospodarczemu rozwojowi terytoriów.

53. Opowiada się za pogłębianiem i rozpowszechnianiem wiedzy na temat dobrych praktyk w zakresie zarządzania obszarami Natura 2000 na poziomie europejskim i promowaniem stałych mechanizmów porównawczych z organami zarządzającymi oraz za angażowaniem różnych terytorialnych podmiotów publicznych i prywatnych związanych z różnorodnością biologiczną.

54. Proponuje wprowadzenie operacyjnych celów „SMART” (skonkretyzowanych, mierzalnych, osiągalnych, realnych i terminowych) w ramach po 2020 r., zapewniając przejście z niemierzalnych celów związanych ze statusem do celów „zadaniowych” zorientowanych na rezultaty, zdefiniowanych w jasny i operacyjny sposób oraz z zastosowaniem jasnego języka, umożliwiających zmierzenie i raportowanie postępów w porównaniu z celami.

55. Potwierdza potrzebę sformułowania bardziej przekonujących i łatwiejszych do zakomunikowania celów w kontekście globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r., z jednoczesną aktualizacją lub zastąpieniem ograniczonych czasowo celów z Aichi, przy czym należy uwzględnić następujące kwestie: (1) cel strategiczny B dotyczący zmniejszenia bezpośredniej presji na różnorodność biologiczną i promowania jej zrównoważonego wykorzystywania powinien obejmować zrównoważone wykorzystywanie gatunków lądowych oraz ryb i bezkręgowców oraz roślin wodnych w ramach celu 6; (2) cel strategiczny D dotyczący upowszechniania korzyści płynących z różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych powinien uwzględniać wkład różnorodności biologicznej w zdrowie ludzi – oprócz korzyści wymienionych w celu nr 14, 15 i 16 – dzięki dodatkowym celom uwzględniającym takie tematy jak stosowanie farmaceutyków, rośliny lecznicze, odżywianie, zdrowie psychiczne i promocja zdrowia itd. oraz uznaniu powiązań między różnorodnością biologiczną, pokojem, konfliktami i migracją ludzi; ponadto (3) potrzebę zwrócenia większej uwagi na różnorodność biologiczną gleb, wód słodkich i pełnych mórz oraz na oferowane przez nie usługi oraz (4) środki w zakresie ochrony przyrody i usług ekosystemowych mające na celu poprawę warunków życia w miastach i na obszarach podmiejskich, także w kontekście zmiany klimatu.

56. Stwierdza, że należy uświadamiać wspólnotom lokalnym wagę postrzegania różnorodności biologicznej jako szansy na płaszczyźnie gospodarczej i społecznej oraz pod względem zatrudnienia, w tym w odniesieniu do potrzeby włączenia społecznego, a także testowania nowych modeli współpracy lokalnej opartych na rozpowszechnianiu klauzul społecznych i środowiskowych sprzyjających różnorodności biologicznej.

57. Domaga się stosowania wspólnych wskaźników różnorodności biologicznej, uwzględnienia ich we wszystkich odpowiednich ramach międzynarodowych oraz ich dostosowania w obrębie tych ram, zwłaszcza w ramach celów zrównoważonego rozwoju. Chodzi o unikanie powielania, propagowanie skutecznych i zintegrowanych pomiarów i wdrażania oraz wykorzystanie zmian transformacyjnych z myślą o eliminacji ubóstwa, łagodzeniu zmiany klimatu i dostosowaniu się do niej oraz zwiększeniu odporności systemu żywnościowego w lokalnych społecznościach.
58. Wzywa do poszerzenia możliwości rozwoju zdolności na wszystkich poziomach, włącznie z zapewnieniem niezbędnych środków finansowych oraz innowacyjnych i aktywizujących metod takich jak wzajemne uczenie się, aby wzmocnić wiedzę techniczną i umiejętności w celu zatrzymania utraty różnorodności biologicznej, przywrócenia bioróżnorodności i ekosystemów oraz zapobieżenia pojawianiu się inwazyjnych gatunków obcych, a także położenia kresu nielegalnemu niszczeniu dzikiej fauny i flory i handlu nią. Należy przy tym zaangażować społeczności tubylcze i lokalne, ekspertów i specjalistów (w tym myśliwych, rybaków, pasterzy i leśników) w zarządzanie różnorodnością biologiczną.
59. Proponuje, by budować silniejsze partnerstwo wśród wszystkich zainteresowanych stron i szerszych kręgów społeczeństwa i by wspierać podejmowanie przez nich działań zbiorowych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na wkład ze strony społeczności tubylczych i lokalnych, kobiet, osób młodych i osób bezpośrednio zależnych od różnorodności biologicznej i zarządzających nią (łącznie z myśliwymi, rybakami, pasterzami i leśnikami). Proponuje także, by położyć kres nielegalnemu zabijaniu dzikiej fauny i flory oraz handlowi nią. KR przypomina o potrzebie wzmocnienia pomocy technicznej lub wytycznych (nie tylko dla władz lokalnych i regionalnych UE, lecz także dla obszarów pochodzenia i regionów tranzytowych handlu dziką fauną i florą) oraz budowania zdolności i instrumentów opartych na prawach, by zapewnić skuteczny proces partycypacyjny obejmujący zasady dobrego rządzenia.
60. Zachęca do opracowania norm międzynarodowych dla strategii i planów działania w zakresie różnorodności biologicznej oraz zintegrowanego zarządzania i planowania, a także do opracowania innych instrumentów związanych z przyszłym mechanizmem zarządzania w celu ułatwienia wdrażania i poprawy spójności.
61. Uznaje znaczenie tworzenia globalnych modeli różnorodności biologicznej i scenariuszy, by umożliwić podejmowanie bardziej świadomych i rozsądnych decyzji w sprawie zarządzania różnorodnością biologiczną. Uznaje także znaczenie opracowania innowacyjnych systemów gromadzenia danych lub rozbudowy istniejących systemów danych na temat różnorodności biologicznej.
62. Zachęca do utworzenia globalnej platformy na potrzeby transferu wiedzy, monitorowania i raportowania wdrażania zobowiązań przez kraje oraz władze lokalne i regionalne, z myślą o zaangażowaniu władz lokalnych i regionalnych w wymianę i gromadzenie najlepszych praktyk oraz we wspieranie metod MRW.
63. Domaga się zwiększenia finansowania różnorodności biologicznej – na szczeblu globalnym, w UE i na szczeblu krajowym – ukierunkowanego na szczególne konteksty lokalne. Powinno to obejmować odpowiednie wytyczne w celu ułatwienia skutecznego i wydajnego wykorzystania instrumentów finansowania oraz dostępu do nich, a także regularną i systematyczną ocenę rezultatów, aby uniknąć niekorzystnych skutków i konfliktów między różnymi celami polityki.
64. Zaleca, by przeanalizować i wykorzystywać nowe i innowacyjne opcje finansowania, w tym bodźce podatkowe, płatności za usługi ekosystemowe, regionalne bądź krajowe loterie, specjalny fundusz różnorodności biologicznej na szczeblu unijnym lub globalnym oraz łączenie i mieszanie finansowania, a także powiązane innowacje strukturalne, takie jak partnerstwa publiczno-prywatne na rzecz różnorodności biologicznej, fundacje przedsiębiorstw prywatnych, fundacje na mocy prawa publicznego oraz zachęty do działania, na przykład poprzez dobrowolne etykietowanie lub certyfikację.
65. Zobowiązuje się do ciągłego i proaktywnego zaangażowania w proces przygotowawczy do ustanowienia globalnych ram różnorodności biologicznej po 2020 r. w duchu wyrażonym w niniejszej opinii.

Bruksela, dnia 10 października 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
